

Hulpverlening op spirituele basis

– Dr. Sunita Maithreya

De ware theosoof is de filantroop die ‘niet voor zichzelf, maar voor de wereld leeft’ ... zegt een boodschap van een Meester van Wijsheid. Hulpverlening zonder spiritualiteit is echter als een mechanische onbezielde vorm. Daarnaast is spiritualiteit zonder één of andere manier van dienstverlening net als een ziel die steeds zoekt naar een vorm om zichzelf uit te drukken. Spiritualiteit en hulpverlening gaan samen.

Sunita Maithreya gaf lezingen in India, de USA en Afrika. Zij is Bachelor of Science, Medicine en Surgery. Als arts biedt zij onder meer samen met andere artsen gratis medische hulp en coördineert het project ‘Seeing Eyes for Everyone’. Zij is eveneens betrokken bij de hulp die in de kustgebieden van Tamil Nadu en Pondicherry op gang is gekomen na de tsunami van 2004, Theosophical Order of Service (TOS) en is Hoofdridder van de Orde van de Tafelronde in India. Deze inleiding gaf zij op in 2008 bij lezingen over de TOS op de 133^e internationale conventie van de TS in Adyar.

Als we om ons heen kijken, dan is er nog veel lijden in de wereld. Om te zeggen dat dit het ‘collectieve karma’ van de wereld is en het er dan vervolgens maar bij te laten, is wrede onverschilligheid. De ware basis van dienstverlening is gelegen in het zoeken van gelegenheden om hulp te bieden. Men ziet zichzelf als deel van het karmische proces van ‘lijden en pijn verlichten’. Bij de TOS gaan bij alle handelingen spiritualiteit en dienstverlening hand in hand.

Ik ben arts in deze wereld en het edele van mijn beroep staat vandaag de dag, niet geheel zonder reden, in deze wereld ter discussie. We hebben de ‘Divine Doctors’ in de oosterse geloofsrichtingen en de ‘Sweet Physicians’ in het westen. Het edele ideaal lijkt in deze tijd verhuld en uit zicht te zijn, waarbij bijna iedereen lijkt te vragen: ‘Wat is het voordeel voor mij?’ Als er een patiënt bij een dokter in de wachtkamer zit, benadert die arts dit dan als een gelegenheid om hulp te verlenen, of ziet hij alleen zijn eigen

commerciële belangen? Bevinden we ons niet veeleer in een wereld waarin we mensen als gebruiksvoorwerpen, dieren als voedsel en bomen als brandstof zien? Met onze egoïstische houding gebruiken we alles wat leeft als deurmat.

Als iemand op spirituele basis diensten verleent, houdt dat in dat die persoon van binnen zuiver moet zijn, voordat hij kan dienen.

Het is waar dat idealen zonder praktische toepassing net zijn als een ontlichaamde geest die een vorm zoekt om zich uit te drukken. Heel vaak is ons leven het tegenovergestelde van onze idealen. We wenden voor dat we filantroop zijn, maar we zijn krengerig als het erop aankomt anderen te helpen. We werken voor de dierenbescherming en hebben huisdieren, maar we zien niet hoeveel zijde en leer we eigenlijk gebruiken en hoeveel vlees we eten. Als we een product gebruiken, stellen we ons dan wel de vraag: 'hoe is het gemaakt, waarvan, en wat zit erin?' Neem bij voorbeeld iets simpels als plastic. We zijn er eigenlijk tegen, maar toch aarzelen we niet om iedere dag in de winkel een plastic tasje voor onze boodschappen te vragen. Overigens hebben de kinderen van de Tafelronde samen met enkele leden van de TOS katoenen eco-tasjes laten maken (*Vermijd Plastic, Houd van het milieu, Geef om de wereld, Motto: Take Care; Message: We Care*). Ze boden ze hier voor het goede doel te koop aan, maar er werden er maar enkele van verkocht ... Hoewel velen in gedachten zeker begaan zijn met de wereld, vinden maar weinig mensen

dat belangrijk genoeg om in de praktijk te laten blijken. We moeten ons afvragen hoe we globaal kunnen denken en lokaal kunnen handelen, dus zowel wereldwijd als plaatselijk. Dit kan als we onderzoeken waar we de fout ingaan, zowel individueel als collectief. Dit onderzoek zou uitgevoerd kunnen worden met het spirituele hulpmiddel van *svadhya* of zelfstudie. Als we elk afzonderlijk probleem zowel subjectief als objectief hebben bekeken, gaan we over naar de volgende stap. Dat is namelijk de vraag hoe we dat probleem het beste kunnen oplossen. Het leven van dr. Annie Besant is een van de grote voorbeelden van zelfstudie, evenals dat van Mahatma Gandhi. Zij schaamden zich er nooit voor om zichzelf tegemoet te treden met de meedogenloze eerlijkheid die in dit verband vereist is. Het was deze zelfstudie die het hun mogelijk maakte te realiseren wat er van binnen en van buiten fout is, zowel met de motieven als met de handelingen op zich. Een verhaal uit het leven van Gandhi: een moeder bracht haar kind naar hem toe en zei dat het teveel suiker at. Ze vroeg Gandhi om advies te geven. Hij vroeg hun om veertien dagen later terug te komen. Na die veertien dagen adviseerde hij het kind niet zoveel suiker te eten. Toen hem werd gevraagd waarom hij dat niet meteen had gezegd, maar er eerst veertien dagen over moest nadenken, zei hij dat hij het kind niet kon aanraden om iets te doen wat hij zelf niet kon. Hij was veertien dagen bezig geweest om zich te onthouden van suiker, voordat hij dat advies aan het kind gaf...

Als iemand op spirituele basis diensten verleent, houdt dat in dat die persoon van binnen zuiver moet zijn, voordat hij kan dienen. We kunnen

geen vuile handen hebben als we voedsel aan anderen uitdelen en kunnen anderen niet helpen als onze motieven niet zuiver zijn.

Veel te vaak zoeken we naar en wachten we op grote gelegenheden, vóórdat we hulp gaan bieden. In de tussentijd negeren we alle kleine gelegenheden die ons dagelijks aanstaren. Kijk wat moeder Theresa in dit verband zegt: *We moeten altijd een lach op onze lippen hebben voor elk kind dat we helpen, voor iedereen die we gezelschap en medicijnen bieden. Het zou heel verkeerd zijn om alleen geneesmiddelen te verschaffen; we moeten allen ons hart aanbieden.*

Men zegt wel eens 'liefdadigheid begint thuis', dat wil zeggen bij onszelf. Laten we eens kijken hoe we onze ondergeschikten behandelen: betalen we ze genoeg? Geven we ze genoeg vrij? Bekommeren we ons om hun medische behoeften? Helpen we bij de scholing van hun kinderen? Of kijk eens naar onze eigen familie: gaan we bij onze grootouders op bezoek of sturen we alleen bloemen naar het bejaardenhuis waar we hen hebben gedumpt? Zijn we druk bezig met ons eigen vermaak terwijl onze kinderen voor hun examens zitten? Een groot Meester van Wijsheid schreef eens: *Vindt u het van weinig betekenis, dat u het afgelopen jaar slechts aan Uw "familieplichten" hebt gewijd? Wel, wat is een betere reden tot beloning, een betere training dan dagelijkse en voortdurende plichtsbetrachting? Geloof me, mijn "pupil", de man of vrouw die zich door Karma temidden van kleine eenvoudige plichten en opofferingen en liefdevolle attenties geplaatst ziet, zal door deze trouw te volbrengen, tot hogere Plicht, Offervaardigheid en Liefde jegens de gehele Mensheid komen - bestaat er een*

*beter pad naar de verlichting waarnaar u streeft, dan de dagelijkse overwinning van het Zelf, de volharding, zelfs wanneer een merkbare psychische vooruitgang ontbreekt, het ondergaan van tegenspoed met die kalmte en kracht, waardoor deze in geestelijke dienst wordt omgezet ... (brief 68, chronologisch 123, blz. 413 in *De Mahatma Brieven aan A.P. Sinnett.*)*

Er is nog een ander aspect toe te voegen: als spiritualiteit werkelijk de basis is voor dienstverlening, dan speelt het kleine zelf nauwelijks of geen rol. In een dergelijke staat begin je aan een project en er komt dan als vanzelf snel allerlei hulp. We zouden moeten leren om vertrouwen in ons innerlijk Zelf te hebben, bij kleine en bij grote dingen, want niet alleen komen de antwoorden op problemen daarvandaan, maar het lijkt haast of het universum krachten bundelt om dingen te laten gebeuren, op de meest onverklaarbare manieren. Er waren tijden dat ik machteloos in mijn praktijk zat als een patiënt medicijnen nodig had die hij niet kon betalen. Het gebeurde meerdere keren dat juist op dat moment een medisch vertegenwoordiger binnen liep en een paar proefmonsters van een bepaald medicijn achterliet, precies het medicijn dat op dat moment nodig was.

Zelfs bij het stellen van een diagnose moet het juiste antwoord uit het innerlijk zelf komen. De mens in deze moderne wereld lijkt te geloven dat met de vooruitgang van medische elektronica en de uitvinding van diagnose-apparatuur de strijd om dediagnostiek geheel is gewonnen. Dat is dus niet het geval. De rapporten verschaffen de gegevens. Voor een goed geïnformeerde arts zijn die gegevens informatie; voor een intelligente arts kennis; voor

de verlichte arts leidt deze kennis ten slotte tot wijsheid. Niet elke arts bereikt deze verlichting tijdens zijn carrière als vanzelf. Het is in werkelijkheid een staat die wordt ervaren door de arts die luistert naar zijn innerlijke stem of intuïtie. De diagnose, aan het eind van alle onderzoeken, verschijnt als een flits voor het oog van zijn denkvermogen en soms wijkt die ver af van de verstandelijke conclusie die men zou trekken als men alleen het logische proces van redeneren zou gebruiken. Het gaat werkelijk om een meditatieve, spirituele ervaring, die bevestigd wordt door de gereedschappen die de moderne exacte wetenschap verschaft. De 'ingeving' die je als arts vaak hebt en de antwoorden die je vaak voor je ziet, blijken het juiste en zelfs accurate antwoord. Een dergelijke waarneming, midden in een moeilijke situatie, is niet alleen een ontwikkeld gissen of een soort risicoberekening door de intuïtief werkende arts. In het antwoord klinkt de klank van waarheid door, die bevestigd wordt door de zekerheid van kennis. We kunnen misschien aannemen dat er ergens een reservoir van kennis en hulpbronnen is, in een soort latente en subtiele vorm. Het gevoelig gemaakte instrument binnenin de mens is verbonden met die potentiële kracht. Het trekt die kracht als het ware naar zich toe en maakt het naar buiten komen ervan mogelijk in de vorm van een diagnose, een oplossing of zelfs het beschikbaar zijn van een hulpmiddel. Deze hele opeenvolging lijkt wel magie, maar het is een vorm van magie die de kwaliteit van zekerheid in zich heeft. Hedendaagse wetenschappers zoals dr. Rupert Sheldrake hebben het in dit verband over morfische resonantie en Carl Jung

sprak over het 'collectief onbewuste'. Dergelijke uitspraken leken in die tijd revolutionair en werden pas na verloop van tijd door de conventionele wetenschap geaccepteerd. Dat subtiele gebied van bewustzijn waarover mystici, occultisten en theosofen gesproken hebben, zal misschien een vanzelfsprekend feit voor de wetenschap worden. De onmetelijke mogelijkheden ervan zal door alle wetenschappers erkend worden. Er zal een tijd komen dat we, net zoals bij het downloaden van het internet, hulpmiddelen uit de atmosfeer rond ons kunnen betrekken. Dat wil zeggen, alleen als dienen gekoppeld wordt aan en samengaat met spiritualiteit, niet alleen als voornemen, maar werkelijk al handelende in de praktijk. Dat is de tijd dat spiritualiteit de enige stuwkracht is achter dienstverlening. Iemand zal dan hulp gaan bieden omdat hij een voertuig is in handen van het Ene Leven, het goddelijke, en niet omdat hij verstandelijk de beslissing heeft genomen om te gaan helpen.

Er is een boodschap die deel uitmaakt van de bekende *Jubileum Toespraak* van G.S. Arundale, een vroegere president van de TS. Wij zouden hier goed naar moeten luisteren en de volgende passage goed in ons op moeten nemen: *Je kunt niet werkelijk een student van de goddelijke wijsheid zijn, behalve als je actief bent in dienstbaarheid aan het goddelijk leven. Waar moeilijkheden zijn, waar lijden is, waar onwetendheid is, waar ruzie is, waar onrecht is, waar tirannie is, waar onderdrukking is, waar wreedheid is- daar moeten we de ernstige, ijverige leden van onze vereniging aantreffen.*

Vertaling: Loes Moreno-Benseny Frikken